

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 2 marca 2023 r.

Poz. 1242

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.50.2023.AB WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 22 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40),

stwierdzam nieważność

tytułu uchwały w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie” oraz § 1 w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie” i słów: „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*” Uchwały nr LIII/442/23 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

UZASADNIENIE

W dniu 17 stycznia 2023 r. Rada Miejska w Mońkach podjęła uchwałę Nr LIII/442/23, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 23 stycznia 2023 i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym w dniu 17 lutego 2023 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Podstawą prawną podjęcia przedmiotowej uchwały był przepis art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

W § 1 uchwały Rada Miejska w Mońkach postanowiła, iż: *podwyższa się do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, dla celów przyznawania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.*

W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja w zakresie słów: „*posiłku*” po słowie „w formie” oraz „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*” wykracza poza zakresu poważnienia przyznanego radzie w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Formy wsparcia finansowane w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 można podzielić na pieniężne (świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności) oraz niepieniężne (posiłek, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych). Również postanowienia art. 36 ustawy o pomocy społecznej, określające rodzaje świadczeń z pomocy społecznej rozróżniają świadczenia na pieniężne i niepieniężne.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, co do zasady, przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kwot określonych w pkt 1-3 tego przepisu. Jednocześnie, ustawa przewiduje w art. 8 ust. 2, iż rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków okresowego i celowego. Zasiłek celowy, zgodnie zaś z treścią art. 39 ust. 1 i 2 ustawy, może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, m.in. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności.

Nie ulega zatem wątpliwości, że na gruncie przepisów ustawy o pomocy społecznej dopuszczalne jest - w drodze uchwały rady gminy - podwyższenie kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2, dla udzielania wsparcia w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasiłku celowego). Delegacja ustawowa dla rady gminy, określona w art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej nie zawiera natomiast upoważnienia do podwyższenia określonego ustawą kryterium dochodowego dla uzyskania świadczeń niepieniężnych, w tym niepieniężnych form wsparcia finansowanych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, a mianowicie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Uchwała Nr LIII/442/23 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 17 stycznia 2023 r. jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

W świetle powyższego, regulacja zawarta w § 1 przedmiotowej uchwały w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie” i słów: „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*” nie znajduje uzasadnienia w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i w sposób istotny narusza przepis art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Powyższa argumentacja uzasadnia także zakwestionowanie tytułu uchwały w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie”.

Tym samym zasadne jest stwierdzenie nieważności Uchwały nr LIII/442/2023 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 17 stycznia 2023 r. w części tytułu uchwały w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie” oraz § 1 w zakresie słowa: „*posiłku*” po słowie „w formie” i słów: „*albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych*”. Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

POUCZENIE

Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Zofia Silwonik